

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

1er MARS 2000

Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	6
Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces	8
Avant-projet de loi	11
Avis du Conseil d'État	12

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1999-2000

1 MAART 2000

Wetsontwerp houdende instemming met het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, gedaan te Brussel op 19 december 1997

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	6
Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten	8
Voorontwerp van wet	11
Advies van de Raad van State	12

EXPOSÉ DES MOTIFS

1. Il s'agit d'un protocole additionnel complémentaire à la Convention entre Etats parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres Etats participant au Partenariat pour la Paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 juin 1995 (dite Convention PfP SOFA), qui a fait l'objet de la loi d'assentiment du 8 août 1997. L'instrument de ratification a été déposé le 8 octobre 1997 et la Convention est entrée en vigueur pour la Belgique le 7 novembre 1997 (*Moniteur belge* du 13 février 1998).

Le protocole additionnel ouvert à la signature le 19 décembre 1997 a été signé par la Belgique le 9 novembre 1998.

2. Pour rappel, le Sommet OTAN des Chefs d'Etat et de Gouvernement des 10 et 11 janvier 1994 a proposé un nouveau programme — le Partenariat pour la Paix (PPP) — qui tend, au-delà du dialogue et de la coopération, à établir un partenariat véritable avec les Etats partenaires.

Les membres de l'ancien Pacte de Varsovie ainsi que les autres Etats membres de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe ont été invités à adhérer au Partenariat. 37 Etats avaient souscrit au programme début juillet 1999.

Le Partenariat pour la Paix crée une nouvelle relation de sécurité entre l'OTAN et ses partenaires. Il a pour effet d'élargir et de renforcer la coopération politique et militaire à travers l'Europe, d'accroître la stabilité, de diminuer les menaces pour la paix en encourageant l'esprit de coopération pratique et l'attachement aux principes démocratiques qui constituent le fondement de l'Alliance.

L'OTAN mènera des consultations avec tout participant actif au partenariat qui percevrait une menace directe contre son intégrité territoriale, son indépendance politique ou sa sécurité.

A un rythme et à un degré qui dépendront de la capacité et de la volonté de chacun des Etats participants, des efforts concrets seront accomplis en vue d'améliorer la transparence des budgets de la défense, de promouvoir le contrôle démocratique des forces armées ainsi que d'organiser une planification commune et des exercices militaires communs.

L'objectif poursuivi est de permettre aux forces des Etats partenaires d'opérer conjointement avec les

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Het betreft een nader aanvullend protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun strijdkrachten, gedaan te Brussel op 19 juni 1995 (PfP/SOFA-Verdrag), dat het voorwerp heeft uitgemaakt van de instemmingswet van 8 augustus 1997. Het ratificatie-instrument werd neergelegd op 9 oktober 1997 en het Verdrag is voor België in werking getreden op 7 november 1997 (*Belgisch Staatsblad* van 13 februari 1998).

Het aanvullend protocol geopend voor ondertekening op 19 december 1997 werd door België op 9 november 1998 ondertekend.

2. Het dient herhaald te worden dat de NAVO-Top van Staats- en Regeringsleiders van 10 en 11 januari 1994 een nieuw programma heeft voorgesteld — het Partnerschap voor de Vrede (PVV) — dat er op gericht is, om verder dan het overleg en de samenwerking, een echt partnerschap tot stand te brengen tussen de Partnerschapsstaten.

Zowel de leden van het oude Warschau -Pact als de andere Lidstaten van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa werden uitgenodigd om toe te treden tot het Partnerschap. Begin juli 1999, was het programma onderschreven door 37 Staten.

Het Partnerschap voor de Vrede brengt een nieuwe veiligheidsband tot stand tussen de NAVO en haar partners. Dit heeft voor gevolg dat de politieke en militaire samenwerking doorheen Europa wordt uitgebreid en versterkt, dat de stabiliteit toeneemt en dat de bedreigingen voor de vrede afnemen door een stimulators te geven aan de praktische samenwerkingsgeest en de gehechtheid aan de democratische principes die het fundament uitmaken van de Alliantie.

De NAVO zal de besprekingen leiden met elke deelnemer, actief binnen het partnerschap, die direct bedreigd zou worden in zijn territoriale integriteit, zijn politieke onafhankelijkheid of zijn veiligheid.

Op een ritme en in een graad die afhankelijk zijn van de bekwaamheid en de wil van elk van de deelnemende Staten, zullen concrete inspanningen worden geleverd teneinde de doorzichtigheid van het defensiebudget te verbeteren, de democratische controle van de strijdkrachten aan te moedigen als ook het organiseren van een gemeenschappelijke planning en gezamenlijke militaire oefeningen.

Het vooropgesteld doel is de strijdkrachten van de Partnerschapsstaten gezamenlijk te laten opereren met

forces OTAN dans des domaines tels que le maintien de la paix, la recherche et le sauvetage, les opérations humanitaires ainsi que dans les autres domaines sur lesquels on se mettrait d'accord.

3. Depuis sa création en 1994, la coopération dans le cadre du PPP s'est développée rapidement et avec succès.

Au plan institutionnel, les pays partenaires sont représentés auprès de la cellule de coordination du partenariat (CCP) installée à Mons et chargée de la planification militaire des exercices du PPP, qui fonctionne sous l'autorité du Conseil de l'Atlantique Nord.

Elle est chargée de coordonner les activités militaires communes dans le cadre du PPP et d'accomplir le travail de planification militaire nécessaire à la mise en œuvre des aspects militaires du Programme de Travail du Partenariat.

La cellule a à sa tête un Directeur et se compose de personnel venant de l'OTAN, auquel s'ajoutent des officiers de liaison représentant chacun des pays partenaires.

Lors de leur réunion de décembre 1997, les Ministres des Affaires étrangères et de la Défense de l'Alliance ont également décidé d'inviter des officiers des pays partenaires à participer aux travaux quotidiens de l'Etat-Major militaire international du Comité militaire de l'OTAN (EMI), du Quartier Général Suprême des Forces Alliées en Europe (SHAPE) et de la CCP en tant que fonctionnaires internationaux.

4. La Convention PfP SOFA ne constituant pas un instrument juridique suffisant pour régler le statut de ces fonctionnaires internationaux car d'application aux forces mais non au quartiers généraux, il a été décidé de rédiger un protocole complémentaire optionnel spécifique au statut des officiers PPP attachés ou associés aux quartiers généraux militaires, qui soit équivalent («equal status») au statut dont jouissent leurs collègues de l'OTAN qui exercent la même activité.

Le raisonnement suivi fut de se fonder sur le Protocole de Paris du 28 août 1952 qui est consacré au statut des militaires se trouvant dans l'enceinte d'un Quartier Général.

5. Description du Protocole

Article I: les définitions actualisent celles du Protocole de Paris en tenant compte de la Convention PfP/Sofa.

de NAVO-strijdkrachten op het vlak van het bewaren van de vrede, het opsporen en de redding, de humanitaire operaties alsook in andere domeinen waarover een akkoord wordt bereikt.

3. Sedert haar totstandkoming in 1994 is de samenwerking binnen het kader van het PVV snel ontwikkeld en dit met succes.

Op institutioneel vlak zijn de Partnerschapsstaten vertegenwoordigd binnen de coördinatiecel van het partnerschap (CCP), gevestigd te Bergen en bevoegd voor de planning van militaire oefeningen van het PVV die zelf functioneert onder het gezag van de NAVO-Raad.

Zij is bevoegd om de gemeenschappelijke militaire activiteiten binnen het kader van het PVV te coördineren en het werk inzake militaire planning, noodzakelijk voor de aanwending van de militaire aspecten van het Arbeidsplan van het Partnerschap.

De cel heeft aan het hoofd een Directeur en is samengesteld uit personeel dat afkomstig is van de NAVO en hierbij komen dan nog de verbindingsofficieren die elk een partnerschapsstaat vertegenwoordigen.

Tijdens hun vergadering in december 1997 hebben de Ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie van de Alliantie eveneens besloten om officieren van de partnerschapsstaten uit te nodigen om deel te nemen aan dagdagelijkse werkzaamheden van de Internationale Militaire Staf van het Militair Comité van de NAVO (EMI), het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa (SHAPE) en de CCP en dit in hun hoedanigheid van internationale ambtenaren.

4. Daar het Verdrag PfP/SOFA geen toereikend juridisch instrument bevat om het statuut van de internationale ambtenaren te regelen — het is immers van toepassing op de strijdkrachten en niet op de hoofdkwartieren —, werd er beslist om een optioneel aanvullend protocol op te stellen dat specifiek betrekking zou hebben op het statuut van de officieren van het PVV, verbonden of toegevoegd bij de militaire hoofdkwartieren. Dit statuut zou gelijkwaardig («equal status») zijn aan het statuut waarvan hun collega's bij de NAVO kunnen genieten die aldaar dezelfde functie uitoefenen.

De redenering die gevolgd werd is zich te baseren op het Protocol van Parijs van 28 augustus 1952 dat gewijd is aan het statuut van de militairen die zich binnen het kader van een hoofdkwartier bevinden.

5. Beschrijving van het Protocol

Artikel I: de definities actualiseren dezen van het Protocol van Parijs, hierbij rekeninghoudend met het Verdrag PfP/SOFA.

Il convient de remarquer que les définitions des forces et des éléments civils sont reprises du protocole de Paris qui contient la notion de personnel affecté au Q.G. et qu'elles incluent également les notions de personnes attachées ou associées au Q.G., permettant l'intégration d'Etats participant au partenariat pour la paix.

Si les officiers attachés ou associés au CCP à Mons (Casteau) sont visés en premier lieu, il n'en demeure pas moins que l'on peut également envisager leur présence dans d'autres Q.G. de l'OTAN.

Article II: pour tenter de remédier à certaines difficultés tenant au fait que certains Etats de l'Alliance n'ont pas signé le Protocole de Paris et que les Etats PPP ne l'appliquent pas (n'étant pas membres de l'OTAN), et pour maintenir le cadre juridique existant et le Protocole de Paris dans son entièreté, l'article II du Protocole reprend des dispositions identiques à celles du Protocole de Paris, à l'exception de celles qui sont modifiées dans l'accord pour tenir compte de l'extension au PPP.

Article III: le champ d'application est déterminé en fonction des parties au Traité de Paris et des parties (hors Traité de Paris) signataires du présent Protocole. Cette rédaction a l'avantage de veiller à ce qu'une démarche soit effectuée, à savoir la signature du Protocole pour déterminer son champ d'application.

Article IV: cet article porte sur le règlement des différends.

Article V: il contient les dispositions comportant les clauses finales (procédure de signature, ratification, etc...).

L'idée retenue est que l'entrée en vigueur aura lieu dès la ratification de deux Etats membres.

Début juillet 1999, le Protocole avait été signé par 7 Etats: la Tchèque, le Portugal, les Pays-Bas, le Danemark, la Lettonie, la Roumanie et La Belgique (cette dernière le 9 novembre 1998).

Het is van belang op te merken dat de definities van de strijdkrachten en de burgerlijke aspecten overgenomen zijn uit het Protocol van Parijs dat het begrip geaffecteerd personeel bij het hoofdkwartier bevat. Deze definities behelzen eveneens de personen verbonden of toegevoegd bij het hoofdkwartier om alzo de integratie van de Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede te bevorderen.

Alhoewel in de eerste plaats de officieren die verbonden of toegevoegd zijn bij het CCP te Bergen (Casteau) geïdentificeerd worden, neemt dit niet weg dat men eveneens hun aanwezigheid bij andere hoofdkwartieren van de NAVO op het oog kan hebben.

Artikel II: teneinde te proberen een einde te maken aan bepaalde problemen die voortvloeien uit het feit dat welbepaalde Staten van de Alliantie het Protocol van Parijs niet ondertekend hebben en de Staten van het PVV het niet toepassen (zij zijn immers geen lid van de NAVO), en om het bestaande juridisch kader te bewaren en het Protocol van Parijs in zijn geheel, herneemt artikel II van het Protocol de identieke bepalingen van het Protocol van Parijs, met uitzondering van dezen die gewijzigd zijn in het akkoord om rekening te houden met de uitbreiding met het PVV.

Artikel III: het toepassingsgebied is vastgesteld in functie van de partijen bij het Verdrag van Parijs en de partijen (buiten het Verdrag van Parijs) die ondertekenaar zijn van dit Protocol. Deze redactie heeft als voordeel dat er over gewaakt wordt dat er een demarche zal worden uitgevoerd. Dit betekent dus dat de ondertekening van dit Protocol het toepassingsgebied zal bepalen.

Artikel IV: dit artikel behandelt de geschillenregeling.

Artikel V: het bevat de voorschriften inzake de slot-bepalingen (procedure van ondertekening, ratificatie, enz...),

Het weerhouden idee is dat de inwerkingtreding zal plaatsvinden vanaf de ratificatie door twee Lidstaten.

Begin juli 1999, werd het Protocol al door 7 Staten ondertekend: Tsjechië, Portugal, Nederland, Denemarken, Letland, Roemenië en België (laatstgenoemde op 9 november 1998).

En Belgique ,l'assentiment à ce protocole relève de la compétence fédérale.

*Le vice-premier ministre et
ministre des Affaires étrangères,*

Louis MICHEL.

Le ministre de la Défense,

André FLAHAUT.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDERS.

De instemming met dit protocol valt in België onder de bevoegdheid van de federale overheid.

*De vice-eerste minister en
minister van Buitenlandse Zaken,*

Louis MICHEL.

De minister van Landsverdediging,

André FLAHAUT.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN.

De minister van Financiën,

Didier REYNDERS.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, de Notre ministre de la Défense, de Notre ministre de la Justice et de Notre ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, Notre ministre de la Défense, Notre ministre de la Justice et Notre ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997, sortira son plein et entier effet.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, van Onze minister van Landsverdediging, van Onze minister van Justitie en van Onze minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, Onze minister van Landsverdediging, Onze minister van Justitie en Onze minister van Financiën, zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten gedaan te Brussel op 19 december 1997, zal volkomen gevolg hebben.

Donné à Bruxelles, le 4 février 2000.

ALBERT

Par le Roi :

*Le vice-premier ministre et
ministre des Affaires étrangères,*

Louis MICHEL.

Le ministre de la Défense,

André FLAHAUT.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDERS.

Gegeven te Brussel, 4 februari 2000.

ALBERT

Van Koningswegen :

*De vice-eerste minister en
minister van Buitenlandse Zaken,*

Louis MICHEL.

De minister van Landsverdediging,

André FLAHAUT.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN.

De minister van Financiën,

Didier REYNDERS.

**PROTOCOLE ADDITIONNEL
COMPLEMENTAIRE**

à la Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États Participant au partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces

Considérant la «Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces» et le Protocole additionnel à cette Convention, signés à Bruxelles le 19 juin 1995;

Considérant la nécessité d'établir et de réglementer le statut des quartiers généraux militaires de l'OTAN établis sur le territoire des États participant au Partenariat pour la paix et du personnel de ces Quartiers généraux afin de faciliter les rapports avec les forces armées des divers pays membres du Partenariat pour la paix;

Considérant la nécessité de prévoir un statut approprié pour le personnel des forces armées des États partenaires attaché ou associé aux quartiers généraux militaires de l'OTAN;

Considérant qu'il peut être souhaitable, compte tenu des circonstances propres à certains États membres de l'OTAN ou à certains États partenaires, de répondre au besoin énoncé ci-dessus par le moyen du présent Protocole;

Les Parties au présent Protocole sont convenues de ce qui suit:

Article I

Aux fins du présent Protocole:

1) Par «Protocole de Paris», on entend le «Protocole sur le statut des quartiers généraux militaires internationaux créés en vertu du Traité de l'Atlantique Nord», signé à Paris le 28 août 1952;

a. L'expression «Convention», chaque fois qu'elle figure dans le Protocole de Paris, désigne la «Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord sur le statut de leurs forces» rendue applicable par la «Convention entre les États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces», faite à Bruxelles le 19 juin 1995.

b. Les expressions «force» et «élément civil», chaque fois qu'elles figurent dans le Protocole de Paris, ont la signification qui leur est donnée à l'article 3 du Protocole de Paris et incluent également les ressortissants d'autres États parties au présent Protocole participant au Partenariat pour la paix, qui sont attachés ou associés aux quartiers généraux militaires de l'OTAN.

c. L'expression «personne à charge», chaque fois qu'elle figure dans le Protocole de Paris, désigne le conjoint d'un membre d'une force ou d'un élément civil définis à l'alinéa (b) du présent article, ou les enfants qui sont à la charge de ce membre.

2) Par «SOFA du PPP», chaque fois que cette expression figure dans le présent Protocole, on entend la «Convention entre les

(Vertaling)

**NADER AANVULLEND
PROTOCOL**

bij het Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten

Gezien het «Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten» en het Aanvullend Protocol bij het Verdrag, beide ondertekend te Brussel op 19 juni 1995;

Gezien de behoefte de rechtspositie van militaire hoofdkwartieren van de NAVO die gevestigd zijn op het grondgebied van de Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede en het personeel van de bedoelde hoofdkwartieren vast te leggen en te regelen teneinde de betrekkingen met de strijdkrachten van de landen die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede te vergemakkelijken;

Gezien de behoefte in een adequate rechtspositie te voorzien voor aan militaire hoofdkwartieren van de NAVO verbonden of toegevoegd personeel van de strijdkrachten van Partnerschapsstaten;

Gezien het, op grond van de omstandigheden in bepaalde NAVO-lidstaten of Partnerschapsstaten, wenselijk kan zijn aan bovengenoemde behoefte tegemoet te komen bij wege van dit Protocol;

Zijn de Partijen bij dit Protocol het volgende overeengekomen:

Artikel I

Voor de toepassing van dit Protocol, wordt aan de onderstaande uitdrukkingen de volgende betekenis toegekend:

1) «Protocol van Parijs»: het «Protocol nopens de rechtspositie van internationale militaire hoofdkwartieren, ingesteld uit hoofde van het Noord-Atlantisch Verdrag «ondertekend te Parijs op 28 augustus 1952.

a) «Verdrag» ongeacht waar deze uitdrukking in het Protocol van Parijs voorkomt, het «Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten» van toepassing geworden door het «Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten» gedaan te Brussel op 19 juni 1995.

b) «Krijgsmacht» en «civiele dienst» waar deze uitdrukkingen in het Protocol van Parijs voorkomen, de in artikel 3 van het Protocol van Parijs aan deze uitdrukkingen toegekende betekenis; ze omvatten tevens aan militaire hoofdkwartieren van de NAVO verbonden of toegevoegde onderdanen uit andere Staten die Partij zijn bij het Protocol en die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede.

c) «Gezinslid», ongeacht waar deze uitdrukking in het Protocol van Parijs voorkomt, de echtgenoot van een lid van een krijgsmacht of een civiele dienst als omschreven onder punt b van dit artikel, of de kinderen die voor hun onderhoud afhankelijk zijn van dit lid.

2) «SOFA van het PVV», ongeacht waar deze uitdrukking in dit Protocol voorkomt, het «Verdrag tussen de Staten die Partij

États parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces», faite à Bruxelles le 19 juin 1995.

3) Par «OTAN», on entend l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord.

4) Par «quartiers généraux militaires de l'OTAN», on entend les quartiers généraux interalliés et les autres organisations et quartiers généraux militaires internationaux relevant de l'article 1 et de l'article 14 du Protocole de Paris.

Article II

Sous réserve des droits des États qui sont membres de l'OTAN ou participants au Partenariat pour la paix, mais qui ne sont pas parties au présent Protocole, les Parties au présent Protocole appliqueront des dispositions identiques à celles du Protocole de Paris, à l'exception des modifications apportées par le présent Protocole, pour ce qui concerne les activités des quartiers généraux militaires de l'OTAN et de leur personnel civil et militaire sur le territoire d'un État partie au présent Protocole.

Article III

1) Outre la région à laquelle s'applique le Protocole de Paris, le présent Protocole s'appliquera au territoire de tous les États parties au présent Protocole, selon les dispositions du paragraphe 1 de l'article II de la SOFA du PPP.

2) Aux fins du présent Protocole, toute référence du Protocole de Paris à la région du Traité de l'Atlantique Nord est censée inclure également les territoires indiqués au paragraphe 1 du présent article.

Article IV

Aux fins de l'application du présent Protocole à des États partenaires, les dispositions du Protocole de Paris qui prévoient que les différends seront soumis au Conseil de l'Atlantique Nord sont interprétées comme stipulant que les Parties en cause doivent négocier entre elles, sans recours à une juridiction extérieure.

Article V

1) Le présent Protocole sera soumis à la signature de tout État qui est signataire de la SOFA du PPP.

2) Le présent Protocole fera l'objet d'une ratification, d'une acceptation ou d'une approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés auprès du gouvernement des États-Unis d'Amérique, qui informera tous les États signataires de ce dépôt.

3) Dès que deux États signataires au moins auront déposé leurs instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation, le présent Protocole entrera en vigueur pour ces États. Il entrera en vigueur pour chaque autre État signataire à la date du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article VI

Le présent Protocole peut être dénoncé par toute Partie au présent Protocole au moyen d'une notification écrite adressée au

zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten» gedaan te Brussel op 19 juni 1995.

3) «NAVO», de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie.

4) «Militaire Hoofdkwartieren van de NAVO», de geallieerde hoofdkwartieren en andere internationale militaire hoofdkwartieren of organisaties die onder de toepassing van de artikelen 1 en 14 van het Protocol van Parijs vallen.

Artikel II

Onverminderd de rechten van de NAVO-lidstaten of Partnerschapsstaten die geen Partij zijn bij dit Protocol, passen de Partijen bij dit Protocol op de werkzaamheden van de militaire hoofdkwartieren van de NAVO en het militaire en burgerpersoneel daarvan op het grondgebied van een Partij bij dit Protocol, bepalingen toe die identiek zijn aan de in het Protocol van Parijs vastgelegde bepalingen, tenzij deze worden gewijzigd bij het onderhavige Protocol.

Artikel III

1) Dit Protocol is, behalve op het gebied waarop het Protocol van Parijs van toepassing is, tevens van toepassing op het grondgebied van alle Staten die Partij zijn bij het Protocol, overeenkomstig het bepaalde in artikel II, eerste lid, van het PpP SOFA.

2) Voor de toepassing van dit Protocol worden verwijzen in het Protocol van Parijs naar het NAVO-verdragsgebied geacht eveneens de grondgebieden te omvatten waarnaar wordt verwezen in het eerste lid van dit artikel.

Artikel IV

Voor de uitvoering van dit Protocol ten aanzien van Partnerschapsstaten, worden de bepalingen van het Protocol van Parijs luidens welke geschillen moeten worden voorgelegd aan de Noord-Atlantische Raad, zodanig uitgelegd dat van de betrokken Partijen wordt verlangd dat zij hun geschillen in onderling overleg regelen, zonder zich tot een externe rechterlijke instantie te wenden.

Artikel V

1) Dit protocol staat ter ondertekening open voor alle Staten die het PpP SOFA hebben ondertekend.

2) Dit protocol dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring dienen te worden nedergelegd bij de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, die van elke nederlegging mededeling doet aan alle ondertekende Staten.

3) Zodra twee of meer ondertekende Staten hun akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring hebben nedergelegd, treedt dit Protocol ten aanzien van die Staten in werking. Voor elke andere ondertekende Staat treedt het in werking op de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Artikel VI

Dit Protocol kan door elke Partij bij het Protocol worden opgezegd middels een schriftelijke kennisgeving aan de regering van de

gouvernement des États-Unis d'Amérique, qui informera tous les autres États signataires de cette notification. La dénonciation prendra effet un an après réception de la notification par le gouvernement des États-Unis. Après l'expiration de ce délai d'un an, le présent Protocole cessera d'être en vigueur pour la Partie qui l'aura dénoncé, exception faite du règlement des différends nés avant la date à laquelle la dénonciation prendra effet, mais il restera en vigueur pour les autres Parties.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Bruxelles, le 19 décembre 1997, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul original qui sera déposé aux archives du gouvernement des États-Unis d'Amérique, lequel en communiquera des copies conformes à tous les États signataires.

Verenigde Staten van Amerika, die alle overige ondertekende Staten van zodanige kennisgeving mededeling doet. De opzegging wordt van kracht één jaar na ontvangst van de kennisgeving door de regering van de Verenigde Staten van Amerika. Behoudens de regeling van uitstaande vorderingen, ontstaan vóór de dag waarop de opzegging van kracht wordt, is het Protocol na afloop van de termijn van één jaar niet meer van kracht voor de opzeggende Partij, maar blijft het van kracht voor de overige Partijen.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, daartoe naar behoren gevolmachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

Gedaan te Brussel op 19 december 1997, in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk rechtsgeldig, in één origineel exemplaar dat zal worden nedergelegd in het archief van de regering van de Verenigde Staten van Amerika, die hiervan aan alle ondertekenende Staten gewaarmerkte afschriften zal doen toekomen.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**

—

Avant-projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États Parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole additionnel complémentaire à la Convention entre les États Parties au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997, sortira son plein et entier effet.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

—

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vredensderechtpositie van hun krijgsmachten, gedaan te Brussel op 19 december 1997

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vredensderechtpositie van hun krijgsmachten, gedaan te Brussel op 19 december 1997, zal volkomen gevolg hebben.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, le 12 janvier 2000, d'une demande d'avis sur un projet de loi «portant assentiment au Protocole additionnel complémentaire à la Convention au Traité de l'Atlantique Nord et les autres États participant au Partenariat pour la Paix sur le statut de leurs forces, fait à Bruxelles le 19 décembre 1997», a donné le 24 janvier 2000 l'avis suivant:

Le projet n'appelle aucune observation.

La chambre était composée de:

M. R. ANDERSEN, président de chambre;

MM. P. HANSE et P. LIENARDY, conseillers d'État;

M. J. van COMPERNOLLE, assesseur de la section de législation;

Mme B. VIGNERON, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme. I. LEYSEN, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le greffier,

B. VIGNERON.

Le président,

R. ANDERSEN.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 12 januari 2000 door de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet «houdende instemming met het Nader Aanvullend Protocol bij het Verdrag tussen de Staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, gedaan te Brussel op 19 december 1997», heeft op 24 januari 2000 het volgende advies gegeven:

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit:

De heer R. ANDERSEN, kamervoorzitter;

De heren P. HANSE en P. LIENARDY, staatsraden;

De heer J. van COMPERNOLLE, assessor van de afdeling wetgeving;

Mevrouw B. VIGNERON, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, eerste auditeur afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door mevrouw I. LEYSEN, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer R. ANDERSEN.

De griffier,

B. VIGNERON.

De voorzitter,

R. ANDERSEN.